

**Samodzielna Pracownia Diagnostyki i Immunologii
Nowotworów**
*Independent Laboratory of Cancer Diagnostics and
Immunology*
Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Lublin 16.10.2022 r.

Ocena rozprawy doktorskiej lek. med. Irminy Buda-Kuszeńskiej
**„Ocena wybranych parametrów badań stosowanych w
wykrywaniu stanów przedrakowych i raka szyjki macicy
w Polsce”.**

Gdy Papanicolau w latach 40 ubiegłego wieku opracował metodę oceny eksfoliatywnej cytologii i wykorzystanie jej w badaniach masowych w rozpoznawaniu patologii szyjki macicy, wydawało się, że rak szyjki macicy w krótkim czasie stanie się chorobą incydentalną. Niestety pomimo wprowadzania różnych programów badań profilaktycznych, nowotwór ten nadal jest problemem społecznym.

Badanie cytologiczne, jako narzędzie badań skriningowych ma wiele zalet, ale charakteryzuje się niską czułością i swoistością. Poznanie

patogenetycznej roli HPV w powstawaniu stanów przed nowotworowych i raka szyjki macicy pozwoliło na wykorzystanie testów identyfikujących onkogenne typy wirusów brodawczaka ludzkiego w profilaktyce raka szyjki macicy.

W wielu krajach testy molekularne oceny HPV zostały wykorzystane jako jedyny, lub skojarzony z cytologią test przesiewowy.

Funkcjonujący w Polsce program profilaktyki raka szyjki macicy opierający się o cytologię odgrywa marginalną rolę w walce z tym nowotworem.

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska lekarze medycyny Irminy Buda-Kuszeńskiej „Ocena wybranych badań stosowanych w wykrywaniu stanów przedrakowych raka szyjki macicy” wpisuje się w nowoczesne trendy badawcze tej tematyki i wnosi bardzo ważne obserwacje kliniczne. Opracowanie to jest ważnym głosem w dyskusji jak powinien być realizowany program profilaktyki raka szyjki macicy w Polsce. Wybór i realizacja tematu badawczego jest bardzo ciekawa i świadczy o głębokim zrozumieniu problemu.

Praca ma typowy układ wzorowany na dobrych standardach obowiązujących przez wiele lat.

Rozprawa „Ocena wybranych parametrów badań stosowanych w wykrywaniu stanów przedrakowych i raka szyjki macicy” składa się z: wykazu skrótów, wstępu składającego się z 3 podrozdziałów (epidemiologia raka szyjki macicy, etiopatogeneza raka szyjki macicy i profilaktyka), celu pracy, materiału i metodyki, wyników, dyskusji, wniosków, streszczenia w języku polskim i angielskim, piśmiennictwa, spisu tabel, spisu rycin, spis wykresów i załączników.

Wstęp jest bardzo kompetentnym omówieniem najbardziej aktualnych badań dotyczących tematyki rozprawy. Na podkreślenie zasługuje fakt umiejętnego doboru publikacji, bowiem piśmiennictwo tego problemu jest bardzo liczne i zróżnicowane jakościowo.

Opracowanie to bardzo dobrze przedstawia toczącą się na łamach czasopism medycznych dyskusję dotyczącą profilaktyki raka szyjki macicy i wykorzystania wyników najnowszych badań nad etiopatogenezą nowotworu oraz wdrożeniem badań molekularnych wirusów HPV na skalę masową. Także najnowsze trendy wykorzystania sztucznej inteligencji w interpretacji badań kolposkopowych mogą okazać się skuteczne i szybkie w procesie diagnostycznym stanów przed nowotworowych i raka szyjki macicy. Sposób przedstawienia tej problematyki wskazuje na dużą wiedzę doktorantki i doskonale wprowadza w tematykę rozprawy.

Cel pracy przedstawiony jest w czterech punktach. Niewątpliwie sformułowanie celu w sposób bardziej opisowy, wskazujący na wagę i celowość

realizacji badań byłby bardziej zrozumiałe dla czytelnika, który na dzień nie realizuje programu badań profilaktycznych za zakresu raka szyjki macicy.

Metodyka przeprowadzonych badań oparta jest o nowoczesne badania molekularne wirusów HPV oraz obowiązujące standardy badań cytologicznych i kolposkopowych.

Metody statystyczne zostały prawidłowo zastosowane do tego typu materiału.

Wyniki przedstawiono na 19 stronach starannego wydruku i zawierają 17 tabel. Przedstawione badanie nie ma charakteru poznawczego, natomiast jest cenne z punktu widzenia utylitarne przy czym znaczenie tej rozprawy dotyczy Polski. Opracowanie to jest cennym głosem w toczącej się od wielu lat dyskusji jak zorganizować skuteczny program profilaktyczny. Bardzo pozytywnie oceniam merytoryczną wartość przeprowadzonych badań.

Wynikami najważniejszymi są te, które były podstawą do sformułowania wniosku czwartego. Doktorantka stwierdziła, czułość wykrywania zmian CIN2+ badania cytologicznego wynosi 73,5%, kolposkopowego zmian stopnia 1-go 98%, stopnia 2-go 83,7%, zaś testów HPV HR 95,9%. Swoistość badania kolposkopowego była najwyższa i wynosiła 95,9%.

Cytowane powyżej wyniki uważam za najbardziej wartościowe osiągnięcie Doktorantki. Pozostałe wyniki są bardzo ważne z punktu widzenia praktycznego i powinny zostać uwzględnione w opracowywaniu zasad nowoczesnego skryningu raka szyjki macicy w Polsce oraz mają duże znaczenie przy wyborze testu diagnostycznego oraz opracowaniu finansowania badań. Wysoka zgodności wyników badań molekularnych HPV HR ocenianych trzema różnymi metodami umożliwia wybór testu uwzględniający prawne uwarunkowania obowiązujące w Polsce.

Omówienie wyników zredagowane jest starannie i napisane poprawnym językiem. Mała liczebność grupy badanej wynika z przyjętych rygorystycznych zasad kwalifikacji, tym nie mniej może być przeszkoda w opublikowaniu tych interesujących wyników w czasopiśmie o wysokim IF.

Rozprawa zakończona jest czterema logicznie wynikającymi z postawionego celu wnioskami.

Dyskusja jest bardzo ciekawie poprowadzona i potwierdza wcześniej wyrażoną opinie o kompetencji Doktorantki i tematyce badania. Ten rozdział dobrze odzwierciedla toczącą się na łamach czasopism medycznych dyskusję dotyczącą wieloczynnikowych uwarunkowań skuteczności badań skryningowych w profilaktyce raka szyjki macicy.

Piśmiennictwo zawiera 88 pozycji starannie wyselekcjonowanych publikowanych głównie po 2000 roku, przeważnie anglojęzycznych. Z uwag porządkowych pragnę zauważyć że w pozycjach 13,76,78,82,83,85 brak jest danych roku publikacji, woluminu, stron, lub danych internetowych pozycjonujących cytowaną pracę.

Podsumowując pragnę podkreślić, że lek.med. Irmina Buda-Kuszevska wykazała się umiejętnością prowadzenia badań, zdolnością interpretacji wyników oraz wyciągania wniosków. Recenzowana dysertacja posiada istotne znaczenie praktyczne i społeczne.

Rozprawa doktorska lek.med. Irminy Buda-Kuszevskiej „Ocena wybranych parametrów badań stosowanych w wykrywaniu stanów przedrakowych i raka szyjki macicy w Polsce” spełnia wymogi merytoryczne i formalne stawiane rozprawom doktorskim. Wobec powyższego w oparciu o art 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule w zakresie sztuki wnoszę do Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Medyczne Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie o nadanie lekarzowi medycyny Irminie Buda-Kuszevskiej stopnia doktora nauk medycznych.

Prof. zw. dr hab. n med. Jan Kotarski